Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Știm ce ne pregătește viitorul?

SERIA ConsEDU • MATERIALUL 2

Ocupațiile viitorului

Cum explorăm schimbarea și ne pregătim alegerile

Explorează posibilități. Construiește-ți propriul drum.

Material de informare și explorare
pentru elevi, părinți și cadre didactice

CJRAE Alba
Compartimentul Servicii Educaționale Specializate

Expert consilier COC
Prof. consilier școlar Badale Maria-Ioana

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Știm ce ne pregătește viitorul?

Ocupațiile viitorului

Cum explorăm schimbarea și ne pregătim alegerile

SERIE ConsEDU • NUMĂRUL 2 • OCTOMBRIE 2026

Material de informare și explorare pentru elevi, părinți și profesori consilieri școlari.

Util în Proiectele *„Construim Viitorul”* și *„Merg pe drumul meu”*.

Ce putem ști despre viitorul muncii

Putem observa tendințe, compara prognoze și cerceta schimbările din ocupații. Expresia „ocupațiile viitorului” nu desemnează o listă fixă: unele roluri se dezvoltă, altele își schimbă sarcinile, iar nevoile diferă între țări și comunități.

Trei direcții de urmărit

Schimbare	Domenii de explorat
Digitalizare și inteligență artificială	Date, software, securitate cibernetică și automatizări. [1]
Tranziție energetică și verde	Energie, instalații, inginerie și protecția mediului. [1, 3]
Schimbări demografice	Sănătate și îngrijire; educație și consiliere, în funcție de context. [1, 3]

- ✓ **Un reper important despre AI**

Analiza ILO–NASK din 2025 estimează expunerea unor sarcini la inteligența artificială generativă. Autorii consideră transformarea muncii mai probabilă decât înlocuirea integrală a majorității ocupațiilor expuse. Expunerea estimată nu măsoară pierderi efective de locuri de muncă. [2]

- ✓ **Întrebarea utilă pentru orientare**

Ce îmi place să fac, ce pot învăța și ce dovezi am că această direcție mi se potrivește?

Opt direcții profesionale de explorat

Exemple orientative, nu un top al meseriilor „sigure”. Raportul WEF 2025 descrie așteptări globale ale angajatorilor pentru 2030, iar Cedefop oferă prognoze europene până în 2035.

Ocupație sau familie profesională	Ce face în practică	Ce pot începe să exersez
Specialist în date	Organizează și interpretează date pentru a sprijini decizii.	Logică, matematică, explicarea concluziilor.
Specialist în inteligență artificială	Dezvoltă, testează sau evaluează sisteme bazate pe AI.	Programare, analiză, verificarea limitelor.
Specialist în securitate cibernetică	Protejează sisteme și informații și investighează vulnerabilități.	Atenție, gândire analitică, responsabilitate.
Tehnician sau inginer în automatizări	Instalează, urmărește sau îmbunătățește sisteme automate.	Fizică, diagnosticare, colaborare.
Tehnician sau inginer în energie	Lucrează cu sisteme de producere, utilizare ori gestionare a energiei.	Pregătire tehnică, date, precizie.
Inginer de mediu	Analizează impactul unor activități și proiectează măsuri de reducere a acestuia.	Științe, rezolvare de probleme, documentare.
Profesioniști din sănătate și îngrijire	Oferă îngrijire și sprijin adaptat persoanelor, în limitele rolului profesional.	Pregătire specifică, comunicare, lucru în echipă.
Profesori și profesioniști în consiliere	Sprijină învățarea, dezvoltarea și orientarea, inclusiv în contexte digitale.	Ascultare, explicare, judecată profesională.

Când citesc o prognoză:

- ✓ Verific țara, perioada și metoda. O creștere procentuală rapidă poate porni de la puține posturi. Unele oportunități apar când lucrători ies din ocupație, inclusiv prin pensionare, nu doar prin apariția unor meserii noi. [1, 3]
- ✓ Aceste roluri există deja. Viitorul lor depinde de investiții, nevoi sociale, organizarea muncii și evoluția tehnologiei.

Competențe și alegeri pe care le pot construi

Pregătirea include mai mult decât un instrument digital

WEF evidențiază competențe digitale, gândire analitică, adaptabilitate și învățare continuă. În activitățile de orientare, ele pot fi exersate prin sarcini mici, cu feedback și exemple concrete. [1]

Competență	Cum o pot exersa
Gândire critică	Compar două explicații și verific sursa unei afirmații.
Utilizarea responsabilă a tehnologiei	Verific un rezultat generat de AI și evit introducerea datelor personale.
Comunicare și colaborare	Explic o idee clar și lucrez cu cineva care are o altă perspectivă.
Învățare și adaptare	Încerc o sarcină nouă, cer feedback și revizuiesc soluția.

Mai multe rute pot duce spre același domeniu:

Un domeniu poate cuprinde roluri tehnice, operaționale, de proiectare și de coordonare, cu pregătiri diferite. Explorează oferta tehnologică, postliceală, universitară și de formare potrivită rolului concret. Condițiile de acces și calificările nu sunt identice.

Înainte să aleg o școală sau un curs:

Verific ce învăț, câtă practică există, cine confirmă statutul programului și ce cerințe are ocupația. Compar costurile, accesibilitatea și sprijinul disponibil. Un titlu de curs atractiv nu garantează accesul la o profesie sau un loc de muncă.

Un pas local, nu doar o prognoză globală:

Consult informațiile AJOFM Alba, paginile instituțiilor de învățământ și anunțuri datate. Discut cu un profesionist despre sarcinile zilnice și dificultăți. Întreb ce se schimbă în ocupația lui, inclusiv când meseria are o denumire cunoscută. [4]

Pentru familie:

În locul presiunii de a găsi „meseria perfectă”, putem cerceta împreună două opțiuni și o variantă de rezervă. O experiență mică, urmată de reflecție, poate spune mai mult despre potrivire decât o etichetă la modă.

Fișă de explorare: Două scenarii pentru mine

Nume sau cod opțional _____ Clasa _____ Data _____

Timp orientativ: 20–30 de minute. Alege o ocupație sau un domeniu care te interesează. Folosește informații datate și separă faptele de ipoteze.

1 Ce mă atrage și ce dovadă am

Domeniul ales și o experiență personală care susține interesul meu:

_____

_____

2 Explorez schimbarea prin două scenarii

Întrebare	Tehnologia se extinde rapid	Schimbarea este mai lentă
Ce sarcini s-ar putea modifica?		
Ce contribuție umană ar rămâne importantă?		
Ce competență merită dezvoltată?		

3 Ce știu și ce mai verific

O informație confirmată și sursa/data ei; o presupunere pe care nu o tratez ca fapt:

_____

_____

_____

4 Planul meu pentru următoarele șapte zile

Voi testa sau documenta _____ până la _____.
Pot cere sprijin de la _____.
O altă opțiune pe care o păstrez deschisă este _____.

La final: ce am aflat despre mine și ce informație m-ar face să revizuiesc alegerea?

_____

_____

Adaptare: la clasa a VIII-a, leg domeniul de două trasee liceale de cercetat; la clasa a XII-a, compar două programe, calificări sau oportunități de început. Scenariile sunt ipoteze educaționale, nu predicții.

Repere pentru utilizare și surse

Material pentru consiliere școlară, întâlniri cu părinții și informare. Prima pagină poate fi distribuită separat. Selecția ocupațiilor și descrierile de sarcini sunt o sinteză pentru explorare, fără valoare de clasament sau recomandare individuală.

Cum îl folosim într-o întâlnire

5 minute: ce înțeleg elevii prin „ocupațiile viitorului”. 10 minute: două exemple și ce spun sursele. 20 minute: scenariile de pe fișă. 10 minute: concluzii și un pas personal. Profesorul consilier susține compararea alternativelor, autonomia și revizuirea planului.

Ce limite au prognozele

Rezultatele globale nu descriu automat piața muncii din România sau din Alba. Datele despre posturi disponibile, salarii și acces la formare se verifică separat. Lista de exemple nu acoperă toate ocupațiile relevante, iar cererea poate evolua diferit între regiuni.

[1] World Economic Forum (2025). The Future of Jobs Report 2025

Deschide sursa oficială

Așteptări ale angajatorilor din mai multe economii pentru 2025–2030. Reper global privind roluri și competențe, nu promisiune de angajare.

[2] Organizația Internațională a Muncii și NASK (20 mai 2025). One in four jobs at risk of being transformed by GenAI, new ILO–NASK Global Index shows

Deschide sursa oficială

Distincția dintre expunerea potențială a sarcinilor la AI și pierderea efectivă a unui loc de muncă.

[3] Cedefop (21 iulie 2026). Cedefop updates Skills Forecast: new data to guide Europe’s skills and labour market policy to 2035

Deschide sursa oficială

Prognoze europene până în 2035, actualizarea din 2026 și rolul cererii de înlocuire.

[4] AJOFM Alba (consultat 2026). Pagina instituțională

Deschide sursa oficială

Punct local pentru verificarea informațiilor despre ocupare, formare și consiliere.

Legătura cu seria despre ocupațiile verzi

Unele roluri, precum cele din energie și mediu, apar în ambele materiale: pot contribui la sustenabilitate și pot fi influențate de schimbările viitoare. Cele două perspective se completează, fără a fi identice.